Ontwerp besluit hogere waarden

Inleiding
Uit akoestisch onderzoek voor de gebiedsontwikkeling van Kromhout is gebleken dat de voorkeursgrenswaarde voor industrielawaai wordt overschreden. Nu dat er voor het betreffende industrieterrein nog geen geluidproductieplafonds zijn vastgesteld, is in de wetgeving bepaald dat er voor dergelijke industrieterreinen nog op basis van de Wet geluidhinder een besluit hogere waarden wordt genomen. Voorliggend document voorziet in de motivering van en de hogere waarden die nodig zijn als gevolg van industrielawaai. Het besluit hogere waarden zal door het college van B&W worden genomen voorafgaand aan de vaststelling van de wijziging van het omgevingsplan die nodig is voor de gebiedsontwikkeling van Kromhout. Het ontwerpbesluit hogere waarden zal gelijktijdig met het ontwerp wijziging omgevingsplan ter inzage worden gelegd.

Geluidbeleid gemeente Amsterdam
Het streven is om geluidgevoelige objecten te realiseren met een belasting niet hoger dan de voorkeursgrenswaarde. Omdat dit in een stedelijke omgeving niet altijd haalbaar is geeft de wet de mogelijkheid om hogere waarden vast te stellen. Voordat een hogere waarde wordt vastgesteld moet zijn onderzocht of maatregelen kunnen worden getroffen om een lagere geluidbelasting te bewerkstelligen, door maatregelen aan de bron of overdrachtsmaatregelen. Er kunnen in lokaal geluidbeleid voorwaarden worden verbonden aan het vaststellen van hogere waarden.

In Amsterdam moet in dit geval worden gekeken naar het Amsterdamse Geluidbeleid 2016, hogere waarde Wet Geluidhinder (hierna: Amsterdamse geluidbeleid). Er is weliswaar meer recent beleid, te weten het interim geluidbeleid Amsterdam 2024. Het overgangsrecht van dit nieuwe beleidsdocument bepaalt dat op het moment dat er nog sprake is van een besluit hogere waarden onder oude wetgeving, er ook voldaan moet worden aan het geluidbeleid uit 2016. Dat betekent ook dat er niet nader ingegaan wordt op het interim geluidbeleid 2024. Dit is vastgelegd in hoofdstuk 9 (overgangsrecht) van het interim geluidbeleid.

De focus van het Amsterdams geluidbeleid ligt bij de bescherming van de bewoners tegen geluid en dus bij (de delen van) de gevel waar bewoners buiten verblijven of het geluid de woningen naar binnen kan komen. Indien een hogere waarde wordt vastgesteld neemt het Amsterdamse geluidbeleid als uitgangspunt dat een woning moet beschikken over een stille zijde. Voorgaande betekent dat sprake is van een stille zijde in de situatie dat op te openen delen (ramen of deuren) van één van de woninggevels aan de voorkeurgrenswaarde wordt voldaan. Eventuele maatregelen zullen dus minimaal die geveldelen afdoende dienen af te schermen, zodat deze aan de voorkeursgrenswaarde voldoen. Wanneer per woning ten minste één geluidgevoelige ruimte beschikt over een raam waar de geluidbelasting voldoet aan de voorkeursgrenswaarde en dit raam over zodanige spuiventilatie beschikt dat voldaan wordt aan de desbetreffende eisen van het Bouwbesluit 2012 (inmiddels Besluit bouwwerken leefomgeving), dan wordt in minimale zin aan de eis van een stille zijde voldaan. Er wordt in maximale zin aan voldaan als de gehele gevel stil is. Van het uitgangspunt dat iedere woning beschikt over een stille zijde mag slechts worden afgeweken als het realiseren van een stille zijde overwegende bezwaren ontmoet van stedenbouwkundige, vervoerskundige, landschappelijke of financiële aard.

Mocht het niet mogelijk zijn om bij iedere woning een stille zijde te realiseren, dan is het op basis van het geluidbeleid mogelijk om een bijna stille zijde voor te schrijven. Een bijna stille zijde is een zijde waar de geluidbelasting maximaal 3 dB meer bedraagt dat de voorkeursgrenswaarde.

Het gebruik maken van een bijna stille zijde is een uitzondering. Vanzelfsprekend dient voor deze gevel ook een hogere waarde te worden vastgesteld volgens wettelijke bepalingen en daarbij wordt in het besluit het ontbreken van de stille zijde gemotiveerd waar een belangenafweging onderdeel van uitmaakt. Aspecten zoals de aanwezigheid van een stille buitenruimte bij de woning, een stil park, ander groen op loopafstand of andere kwaliteiten van de woning en/of de nabije woonomgeving kunnen hierbij betrokken worden.

Wanneer de stille zijde naast ramen en deuren ook een buitenruimte kent, zoals een balkon, is ook deze bij voorkeur stil, zodat bewoners daar stil kunnen verblijven. Een stille buitenruimte draagt bij aan een verbetering van het woonklimaat en wordt onafhankelijk van de stille zijde gemotiveerd en getoetst.

Industrielawaai
Door Peutz is onderzoek (met kenmerk O 16872-7-RA-005 d.d. 8 oktober 2025) naar industrielawaai uitgevoerd. Dit onderzoek is als bijlage bij de motivering van de wijziging van het omgevingsplan toegevoegd.

In dit onderzoek is het gezoneerde industrieterrein Johan van Hasseltkanaal Oost, de cruiseterminal en veerpontdienst van GVB onderzocht. De cruiseterminal en veerpontdienst zorgen niet voor een overschrijding van de voorkeursgrenswaarde van 50 dB en worden in dit besluit hogere waarden verder buiten beschouwing gelaten.

Uit dit onderzoek komt naar voren dat de geluidbelasting als gevolg van industrielawaai maximaal 53 dB bedraagt. De maximale ontheffingswaarde van 55 dB wordt daarmee nergens overschreden.

Bij het bepalen van de maximale geluidbelasting zijn verschillende scenario's doorgerekend, nu dat wel bekend is dat er ook in de omgeving van Kromhout ontwikkelingen gaan plaatsvinden, maar het op het moment van schrijven van dit besluit nog niet exact bekend is welke gebouwen en functies buiten het gebied van Kromhout gaan komen. Bij de vier onderzochte scenario's is de geluidbelasting nooit hoger dan 53 dB. Nu er nog niet met zekerheid gezegd kan worden welk scenario zich voor gaat doen, wordt voor de hogere waarden uitgegaan van de meest ongunstige geluidssituatie. Dat is in dit geval een waarde van 53 dB (zie ook tabel hogere waarde voor de exacte locaties en aantallen woningen die een hogere waarde moeten gaan krijgen).

Mogelijke maatregelen
Hogere waarden kunnen alleen worden verleend/vastgesteld indien toepassing van maatregelen gericht op het terugbrengen van de geluidbelasting vanwege het industrieterrein tot de ten hoogste toelaatbare geluidbelasting onvoldoende doeltreffend zal zijn dan wel overwegende bezwaren ontmoet van stedenbouwkundige, verkeerskundige, vervoerskundige , landschappelijke of financiële aard. Geluidbelasting aan de gevel kan in beginsel worden teruggebracht met bronmaatregelen of overdrachtsmaatregelen.

Maatregelen bij de bron
Maatregelen bij de bron betreffen het toepassen van geluidreducerende maatregelen bij de bedrijven op het gezoneerde industrieterrein Johan van Hasseltkanaal Oost. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan stillere toestellen of het inpakken van geluidbronnen van deze bedrijven. Het betreft hier echter reeds gevestigde bedrijven met veel bronnen. Maatregelen aan de bron zijn daarom niet mogelijk en om die reden niet nader beschouwd.

Maatregelen in de overdracht
Maatregelen in het overdrachtsgebied kunnen bijvoorbeeld bestaan uit het plaatsen van schermen of wallen. Gezien de ligging van de beoogde ontwikkeling ten opzichte van het industrieterrein, kan worden geconcludeerd dat het treffen van een maatregel in het overdrachtsgebied niet effectief is. Om een substantiële reductie van de geluidbelasting te realiseren dienen schermen bij Ketjen erg hoog te zijn. Tevens is sprake van een groot aantal geluidbronnen ter plaatse van het industrieterrein, hetgeen het aantal schermen ook erg hoog maakt. Het treffen van maatregelen in de overdracht is daarom niet doeltreffend en kent ook overwegende bezwaren van financiële aard. Dit wordt ook bevestigd door het onderzoek in het kader van de milieueffectrapportage voor de herontwikkeling van het Hamerkwartier. In het MER zijn eveneens de mogelijkheden voor overdrachtsmaatregelen onderzocht. Daaruit volgt dat een geluidscherm met een hoogte van 30 meter nabij de meest dominante geluidbronnen van het bedrijf Ketjen slechts een beperkt positief effect heeft en is daarmee niet doeltreffend. Overdrachtsmaatregelen die de geluidbelasting substantieel verlagen zijn in redelijkheid aldus niet mogelijk.

Hogere waarden onder voorwaarde van een stille zijde: waarborg woon- en leefklimaat
Het is mogelijk om maatregelen bij de ontvanger te treffen om op die manier een akoestisch goed woon- en leefklimaat te waarborgen. Bij het bepalen van de juiste maatregelen worden de eisen uit het geluidbeleid gehanteerd. Daarbij wordt in beginsel een stille zijde bij alle woningen verplicht gesteld. Indien het niet mogelijk is een stille zijde te realiseren, dan is een bijna stille zijde gemotiveerd ook mogelijk. Gelezen de resultaten van het akoestisch onderzoek blijkt dat per gebouw maximaal 2 zijdes geluidbelast zullen zijn. Dat betekent dat er per gebouw ook twee geluidluwe zijdes aanwezig zijn. De gebouwen zijn echter ten tijde van het nemen van dit besluit hogere waarden nog niet ontworpen, waardoor op voorhand niet met zekerheid gezegd kan worden dat iedere woning zonder maatregelen een geluidluwe zijde zal krijgen. Met het opnemen van de voorwaarde in dit besluit hogere waarden dat in de wijziging van het Omgevingsplan wordt geborgd dat het Amsterdamse beleid zal worden gevolgd en dat er daarmee bij alle woningen sprake zal zijn van een goed woon- en leefklimaat.

In het omgevingsplan wordt een regeling opgenomen dat op het moment van toetsen van het bouwplan wordt vereist dat er voldaan wordt aan de voorwaarde tot het realiseren van een stille zijde. Mocht het niet mogelijk zijn om aan deze voorwaarde te voldoen, dan is het op basis van het geluidbeleid mogelijk om een bijna stille zijde te realiseren. Van deze uitzondering kan alleen gebruik gemaakt worden als er sprake is van zwaarwegende economische belangen of zwaarwegende andere maatschappelijke belangen.

Op deze manier wordt er een goed woon- en leefklimaat geborgd.

Conclusie en tabel benodigde hogere waarden
In het akoestisch onderzoek zijn verschillende ontwikkelscenario's onderzocht. Deze zijn in dit besluit hogere waarden niet uitputtend beschreven. De hoogst berekende geluidbelastingen bedragen in alle situaties niet meer dan 53 dB. In de voorgaande hoofdstukken is beschreven waarom er ook met het toestaan van een hogere waarde sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Nu er in alle situaties sprake is van ETFAL wordt het hogere waardenbesluit zo ruim mogelijk ingestoken. Dat betekent dat de hogere waarden op de verschillende geveldelen maximaal 53 dB bedragen. Per geveldeel en per onderzochte situatie levert dat de volgende hogere waarden op. Op de punten met oranje bolletjes zijn de hogere waarden nodig. In de bijlage bij dit besluit zijn ook uitsnedes van de geveldelen waar hogere waarden nodig zijn opgenomen.

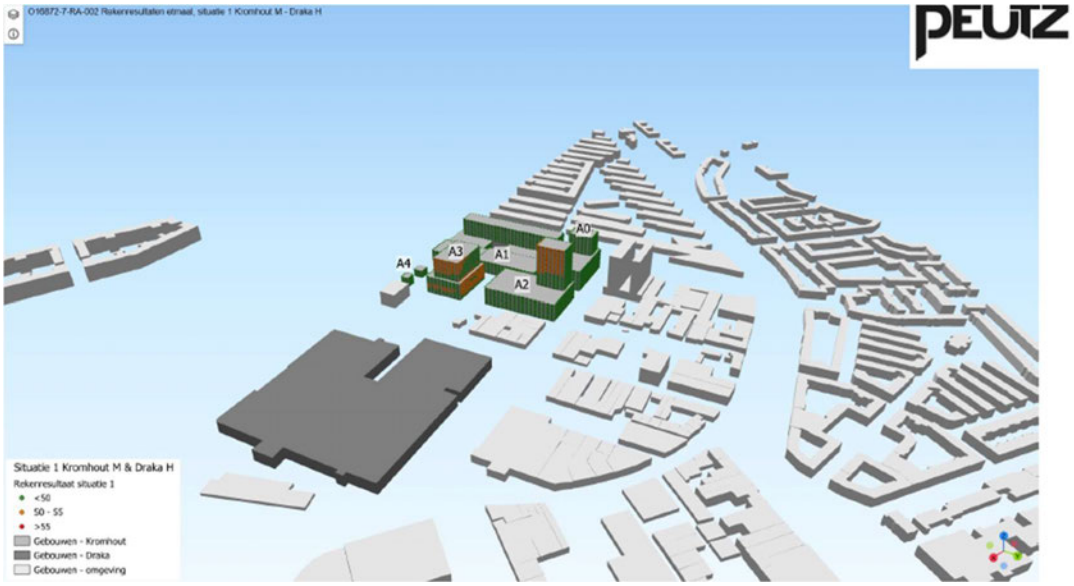
O16872-7-RA-002 Rekenresultaten etmaal, situatie 1 Kromhout M - Draka H
A0
A1
A2
A3
A4
Situatie 1 Kromhout M & Draka H
Rekenresultaat situatie 1
<50
50 - 55
>55
Gebouwen - Kromhout
Gebouwen - Draka
Gebouwen - omgeving

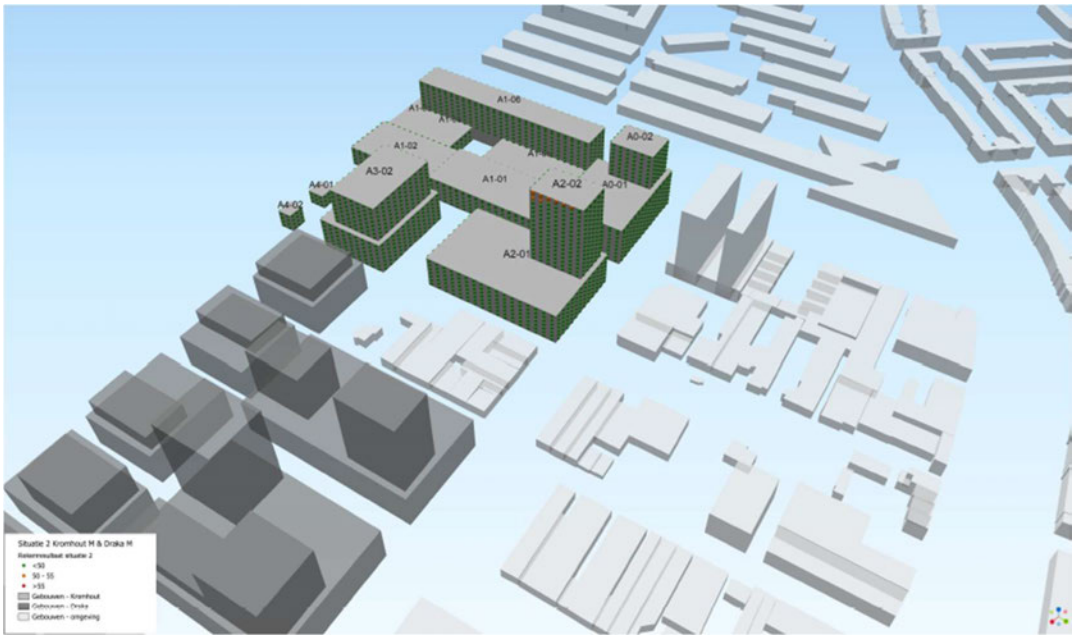
A1-06
A1-02
A3-02
A4-01
A4-02
A1-01
A2-02
A0-02
A0-01
A2-01
Situatie 2 Kromhout M & Draka H
Rekenresultaat situatie 2
<50
50 - 55
>55
Gebouwen - Kromhout
Gebouwen - Draka
Gebouwen - omgeving

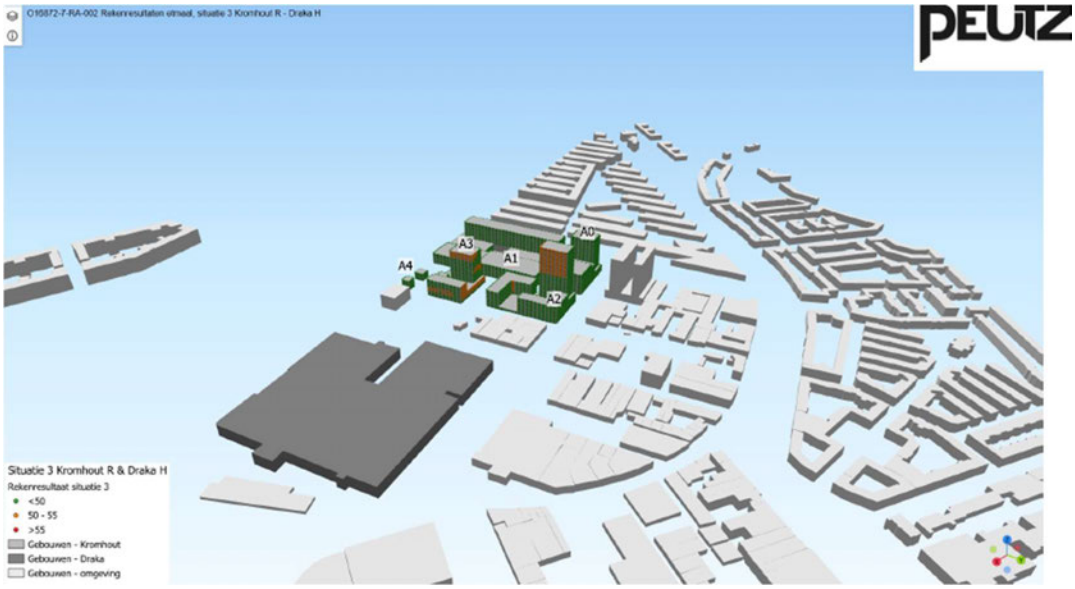
O15872-7-RA-002 Rekenresultaten uitmaat, situatie 3 Kromhout R - Draka H
A0
A1
A2
A3
A4
Situatie 3 Kromhout R & Draka H
Rekenresultaat situatie 3
<50
50 - 55
>55
Gebouwen - Kromhout
Gebouwen - Draka
Gebouwen - omgeving

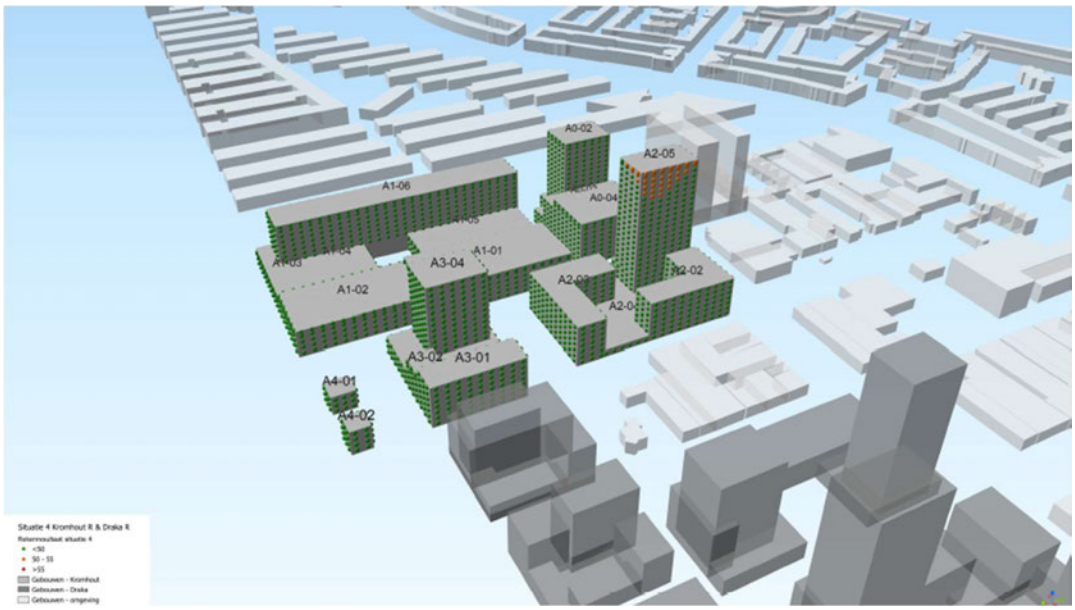
A0-02
A2-05
A1-06
A0-04
A1-01
A3-04
A1-02
A2-02
A3-02
A3-01
A4-01
A4-02

BIJLAGE 1 uitsnedes geveldelen met hogere waarden

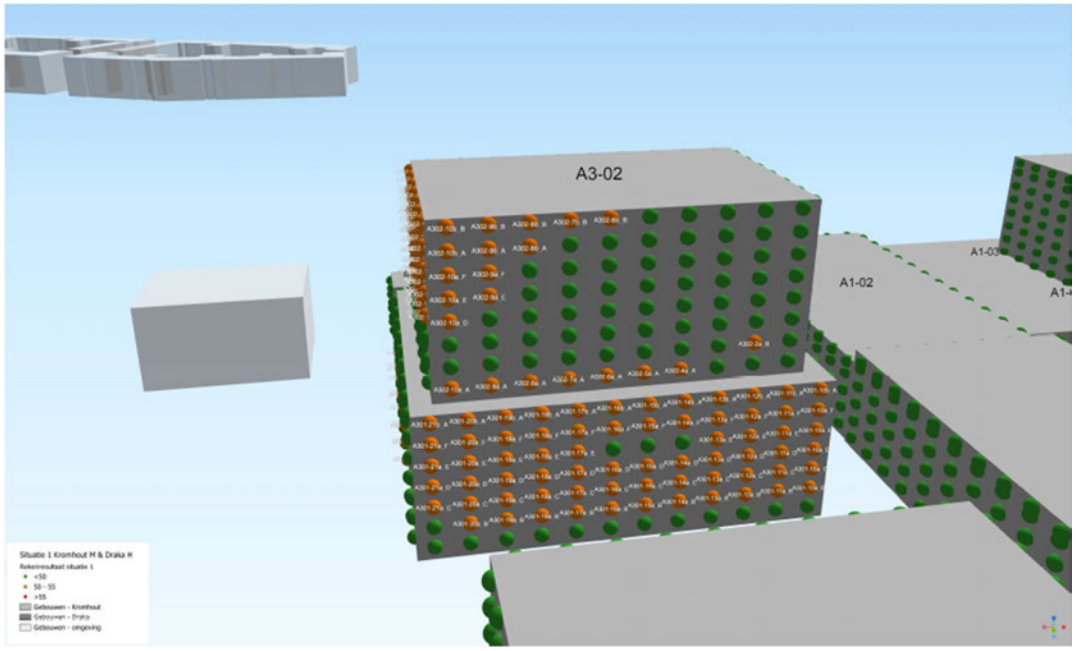
A3-02
A1-02
Situatie 1 Kromhout H & Draka H
Rekenresultaat situatie 1
<50
50 - 55
>55
Gebouwen - Kromhout
Gebouwen - Draka
Gebouwen - omgeving

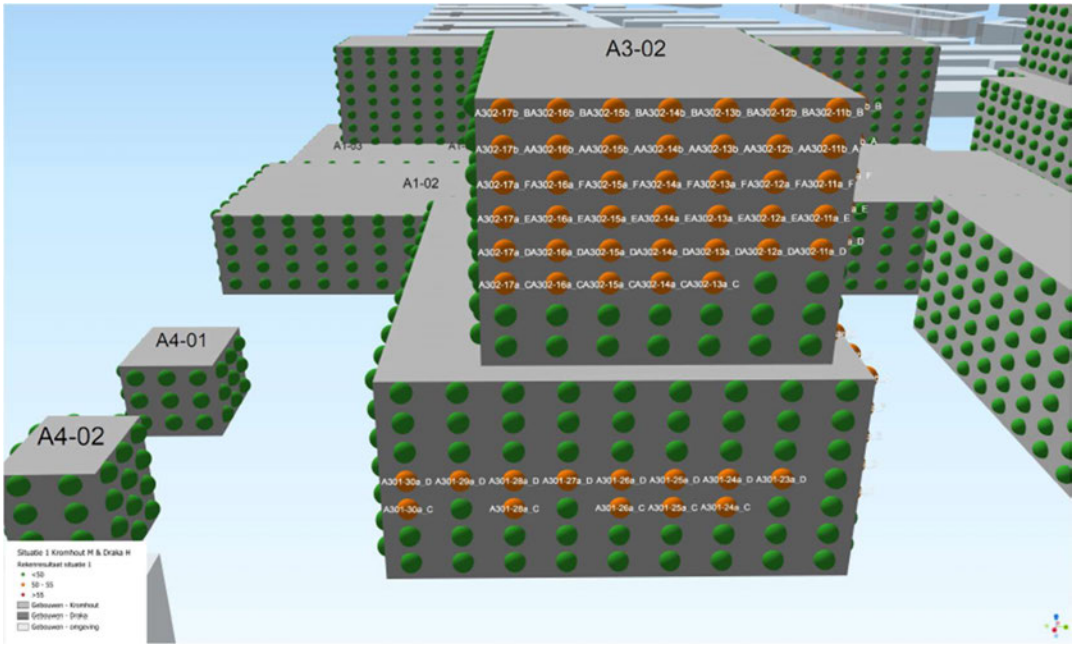
A3-02
A1-02
A4-01
A4-02
Situatie 1 Kromhout H & Draka H
Rekenresultaat situatie 1
<50
50 - 55
>55
Gebouwen - Kromhout
Gebouwen - Draka
Gebouwen - omgeving

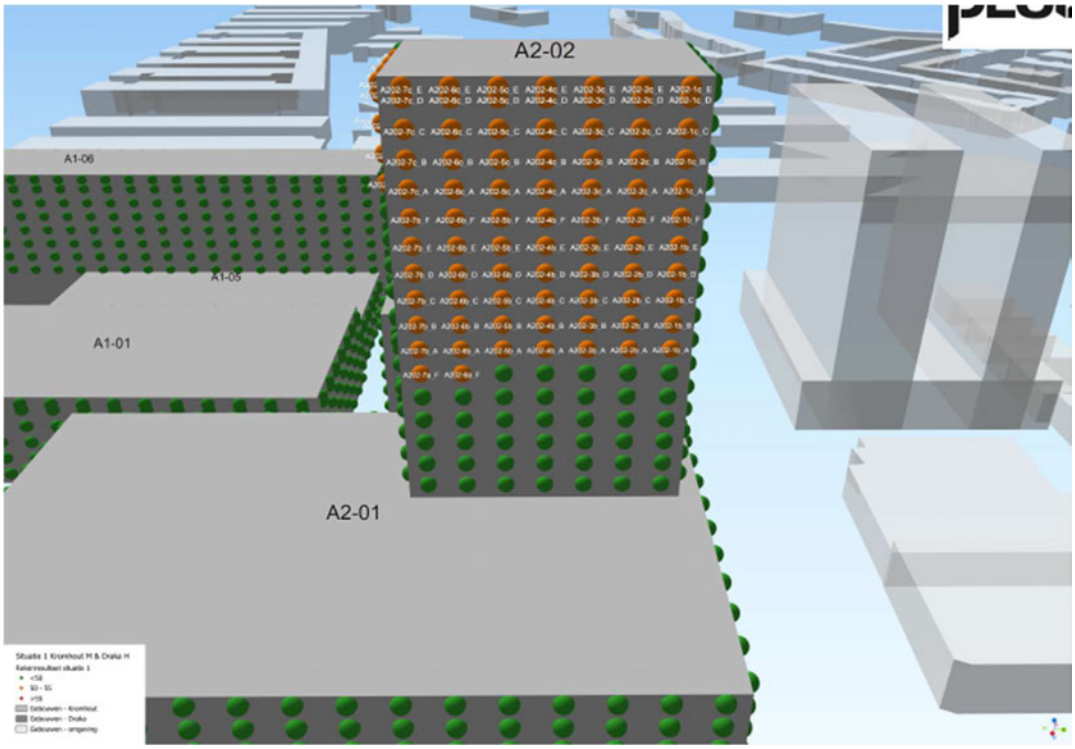
A2-02
A1-06
A1-05
A1-01
A2-01

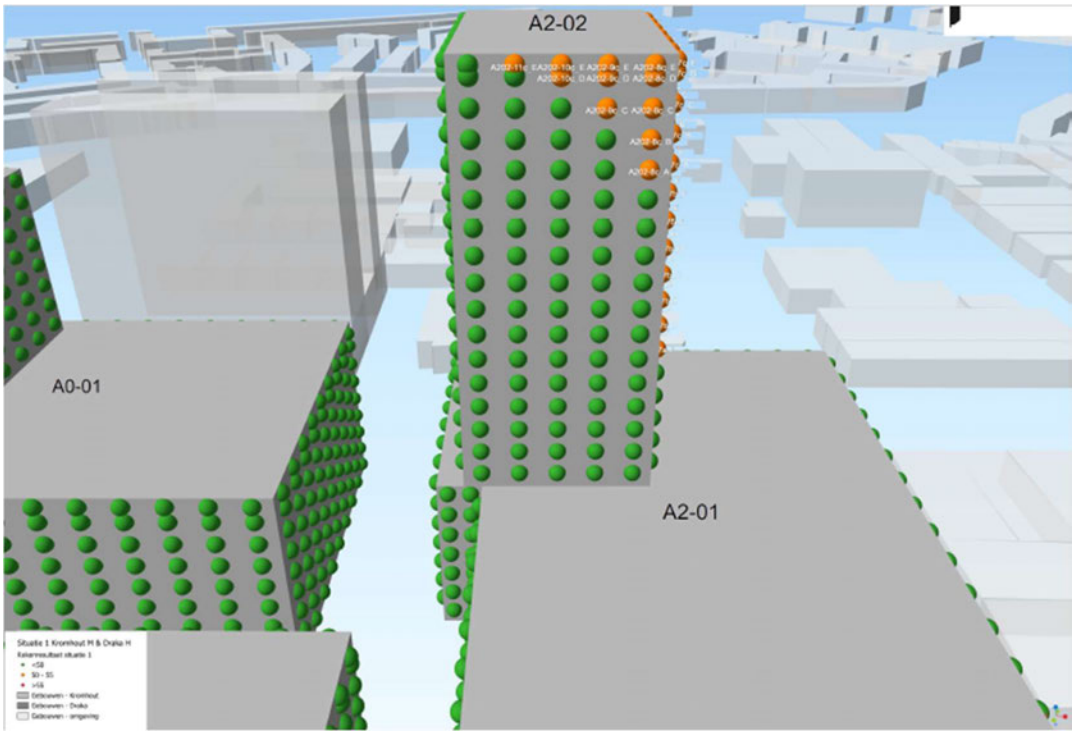
A2-02
A0-01
A2-01

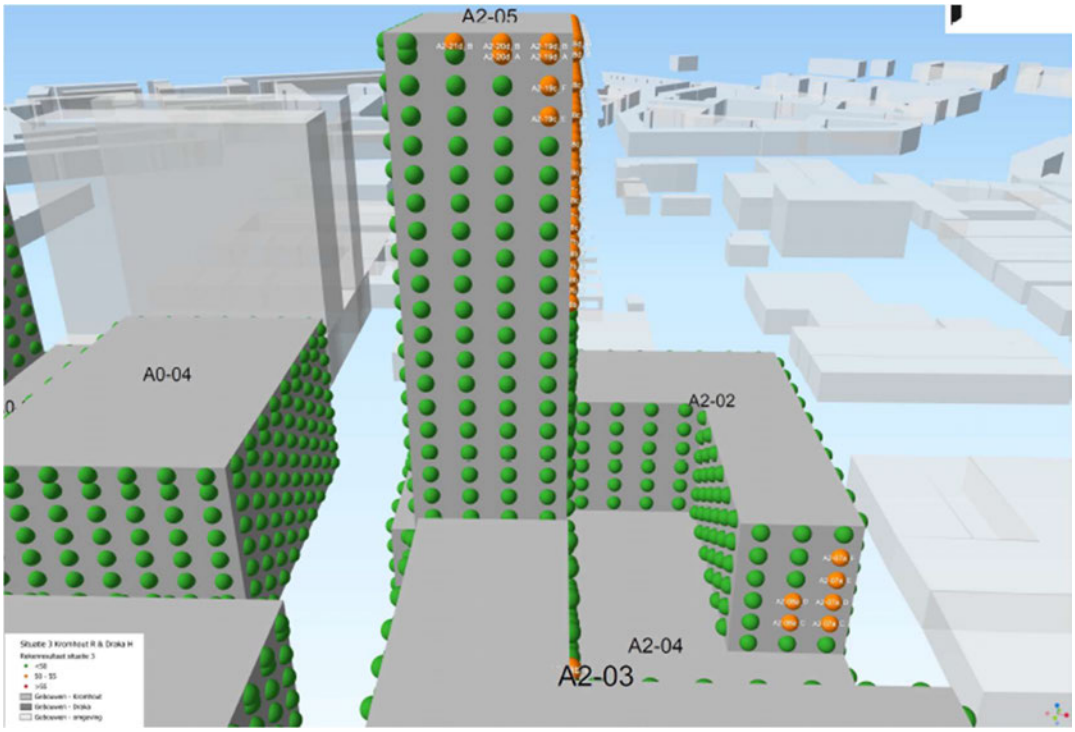
A2-05
A0-04
A2-02
A2-04
A2-03

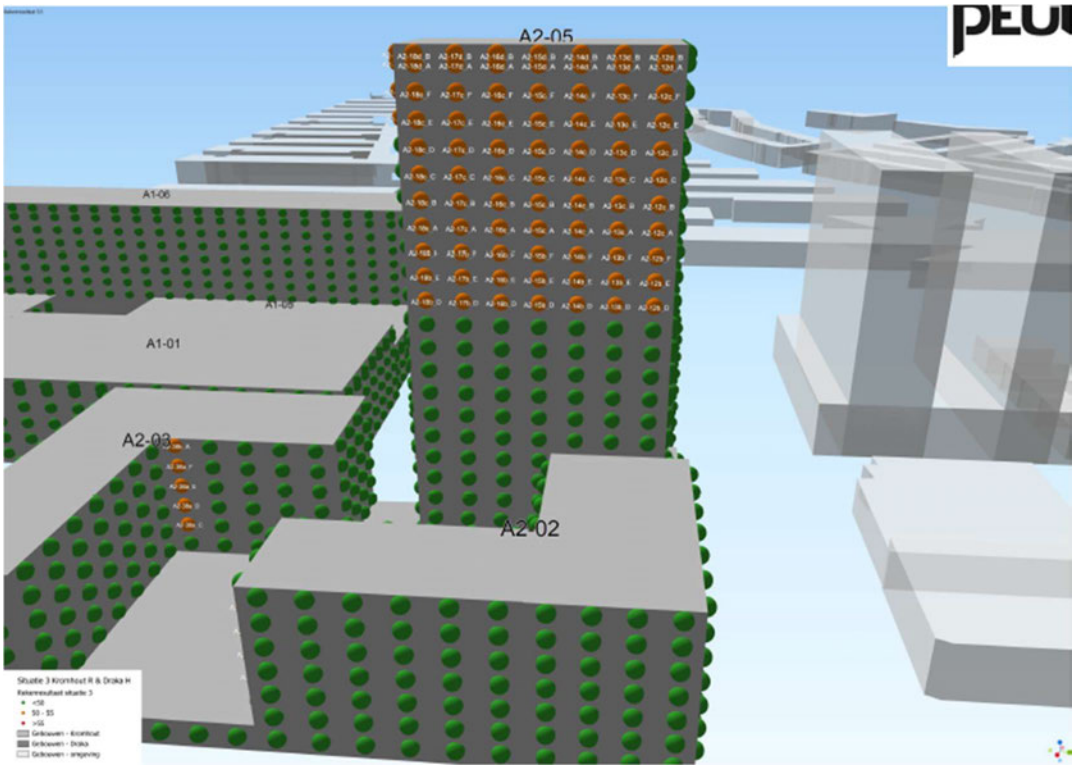
A2-05
A1-06
A1-01
A2-03
A2-02

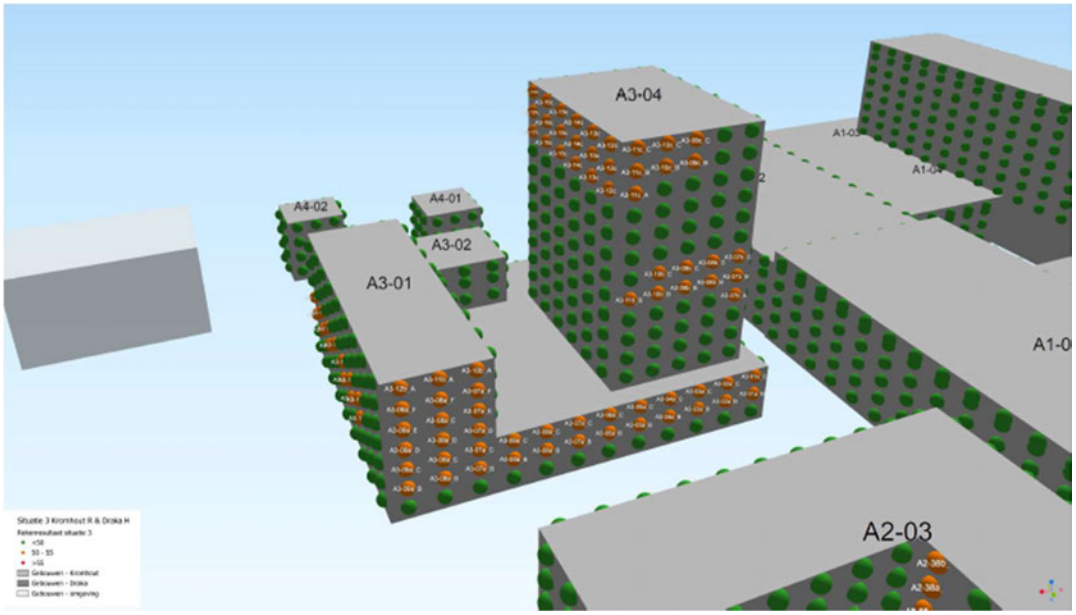
A3-04
A4-02
A4-01
A3-02
A3-01
A1-0
A2-03

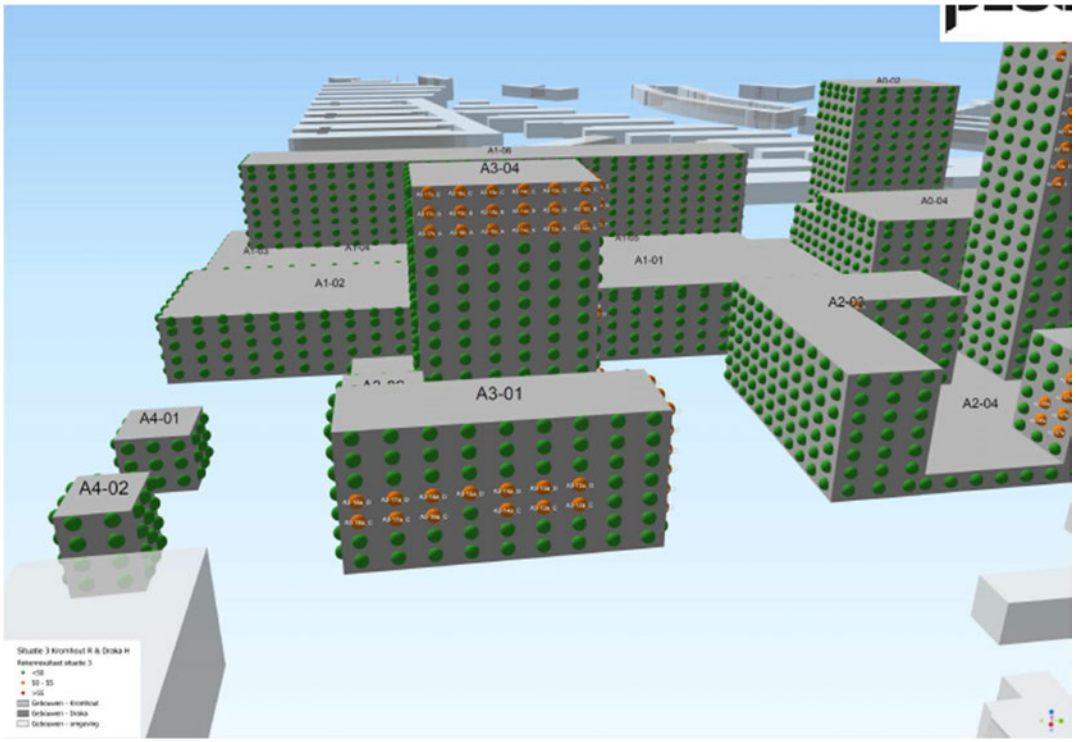
A3-04
A1-02
A1-01
A2-03
A3-01
A4-01
A4-02
A2-04